

**Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Károly Róbert Campus**

**A Margit Kórház Pásztó
gazdálkodásának elemzése a 2017-
2021. évi beszámolók alapján**

Konzulens

Dr. Tóth Eszter Ilona

Egyetemi docens

Készítette

Kassai Dorottya

Pénzügy és számviteli szak

Adóigazgatás szakirány

Levelező tagozat

2023

Szakdolgozatom témájaként a Margit Kórház Pásztó pénzügyi és vagyoni helyzetének bemutatását és értékelését választottam a 2017-2021. évek beszámolóinak alapján. Azért választottam ezt a témát, hogy átfogó képet nyújthassak a kórház gazdálkodásáról a mérleg, az eredménykimutatás és a költségvetési beszámolók alapján.

Az egészségügy az egész világon jelentős ellátási és finanszírozási gondokkal küszködik. A kisebb ország részekén az anyagi források hiánya jelenti a fő problémát, azonban a fejlettebb, az egészségügyre többet fordító országokban is változtatásokra van szükség. A népesség egészségügyi állapotának javítása, a szűkösen rendelkezésre álló erőforrások miatt viták alakultak ki, melyre mihamarabb megoldást kell találni.

Az egészségügy alapelve, hogy minden magyar állampolgár egy teljeskörű, magas színvonalú és ingyenes betegellátásban részesüljön. Azonban ez a gyakorlatban sajnos nem valósul meg, ezért szükséges célkitűzés az egészségügy átszervezése. Az átszervezés alapelemei, hogy a biztosítási alapokra kell helyezni az egészségügyi ellátást, egy új struktúrát kell kialakítani és a teljesítményelvű finanszírozási rendszert kell bevezetni.

Költségvetési intézményként, a Margit Kórház Pásztó köteles a tulajdonát képező és kezelésében lévő vagyonáról pontos nyilvántartást vezetni. 2021. januártól a kórház felettes szerve az Országos Kórházi Főigazgatóság (OKFŐ), amely felé beszámolási kötelezettséggel tartozik az eszközeiben és forrásaiban bekövetkező változásokról.

A kórház számviteli politikáján keresztül megismerhettem, hogy milyen beszámolási kötelezettségeknek kell megfelelnie. A könyveinek lezárása után az intézmény elkészíti a beszámolóját, amelyet bizonylatokkal szükséges alátámasztani. Bizonylatai közé tartozik: a pontosan, szabályszerűen vezetett könyvek, részletező nyilvántartások, a zárás során elkészült főkönyvi kivonatok illetve az azokat alátámasztó leltárak.

Az intézmény vizsgálatánál különböző statisztikai és elemző módszerek, megoszlási viszonyszámok voltak a segítségemre. A bevételek és a kiadások számbavétele és a mérleg, valamint a vagyoni helyzetet jellemző mutatószámok (likviditási és a tőkeáttételi mutatók) kiszámításával, értékelésével mutattam be. Végezetül az ábrák és diagrammok segítségével szemléltettem az összetételüket.

A kórház gazdálkodásának elemzése során megállapítottam, hogy az intézménynek az alaptevékenységéhez kapcsolódó bevételei vannak. Jövedelem szerző tevékenységet nem folytat, ennek következtében a bevételeinek jelentős része állami támogatásból származik. A költségvetésben az OEP bevétel évről évre növekednek. Az intézmény működési bevételei a gyógyszerértékesítésekből, az ápolási díjakból, az étkeztetésből, valamint a térítésköteles vizsgálatokból származnak. A 2020-2021-es években megfigyelhető, hogy a saját bevételek lecsökkentek, ennek a magyarázata, hogy a járvány miatt visszaesett a kávézó és a gyógyszertár forgalma. Továbbá a térítésköteles vizsgálatokból származó bevétel is visszaesett, hiszen a rehabilitációs ellátások, a műtétek csökkentek, illetve elhalasztásra kerültek. Az intézmény a pályázatoknak köszönhetően beruházásokat és felújításokat hajt végre. Ezek a bevételek is elősegítik a kórház működését.

Ami a kiadásait illeti, megállapítható, hogy legnagyobb kiadását a személyi juttatások jelentik, majd ezt követően a dologi kiadások. A dologi kiadások fedezetét az adott évi maradvány illetve az Uniós pályázatokból és a vis maior pályázatokból származó támogatások biztosítják. A dologi kiadások emelkedését a járvány miatti többletfelhasználások okozzák, a védekezéshez szükséges szakmai anyagok beszerzése: a védőeszközök, a biztonságos munkahelyek kialakítása, a PCR tesztek szállítási költségei illetve a többletfeladatok miatti bérkifizetések is szerepelnek a költségek között. Ezen kiadásokra a fedezetet biztosította az év végi maradványok és a megemelkedett NEAK bevétel.

A mérleg vizsgálatánál megállapítottam, hogy a kórházban befektetett eszközök aránya jóval nagyobb, mint a forgóeszközöké. Mivel az intézmény költségvetési szerv, ezért tevékenységének nem célja a haszonszerzés. Ennek következtében a kórház vagyona egy éven túl szolgálja a működést.

A tőkeerősség mutató segítségével bizonyítható, hogy az intézményt nem veszélyezteti gazdálkodási probléma, hiszen a mutató értéke 80% feletti. Nem rendelkezik rövid illetve hosszú lejáratú kölcsönökkel, fizetési kötelezettségeinek határidőben eleget tud tenni.

A likviditási mutatók vizsgálatánál megállapítható, hogy a kórház gond nélkül fedezni tudja az éven belüli kötelezettségeit pénzeszközeiből és a kintlévőségeiből. A Margit Kórház Pásztó soha nem rendelkezett 60 napon túli szállítói adósságállománnyal, ami más kórházakra nem igazán mondható el. Hiszen a kórházak jelentős szállítói adósságállománnyal rendelkeznek. A

vizsgált időszak adatai alapján kiderült, hogy a kórház a nehézségek ellenére is próbálja megtartani a likviditását.

Összességében elmondható, hogy a jelenlegi ellátórendszer nem biztosítja a hatékony működést. A kiadások növekedését meg kellene állítani, a finanszírozási elveket újra kellene gondolni, ezáltal átláthatóbbá válna a közpénzekkel való gazdálkodás. A finanszírozást úgy kellene megreformálni, hogy a tényleges teljesítményt vegye figyelembe. Ha meghagyják a HBCS rendszert, akkor szükséges lenne egy olyan változás, amely a létszámhoz és a feladathoz igazodva előírányzatként megtérítené a fix költségeket, és a változó költségek teljesítmény arányosan lennének kifizetve. Azonban ehhez a ráfordítások pontos ismeretére mindenképp szükség van.

Összegezve, ahogyan a nemzetközi példák is mutatják, egy értékalapú finanszírozás elveit felhasználva kellene a finanszírozási rendszert megújítani. Hiszen minden magyar állampolgár joga, hogy teljes körű, magas színvonalú, és ingyenes betegellátásban részesüljön.